

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Сучасна англійська проза

вибіркова

Освітньо-професійна програма Зарубіжна література та теорія літератури

Спеціальність 035 Філологія (зарубіжна література та теорія літератури)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

філологічний факультет

Мова навчання українська

Розробник: асистент кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Катерина Федорівна Калинич**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 0665472774

E-mail: k.kalynych@chnu.edu.ua

Консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Програма посідає вагоме місце серед предметів гуманітарного циклу в системі професійної підготовки майбутнього літературознавця, спрямована на забезпечення теоретичних та практичних аспектів здобуття базових знань з літератури Англії кінця XX-початку XXI століть, здатності до самостійного історико-літературного аналізу визначених програмою текстів, передбачених для аудиторної роботи та самостійного опрацювання.

Після засвоєння даної дисципліни бакалаври володіють знаннями про особливості історичного розвитку та знакових постатей британської літератури XX- початку XXI ст., вмінні компетентно давати оцінку творчості англійських письменників та вдосконалити вміння аналізу художніх текстів відповідно до вимог.

Навчальна дисципліна «Сучасна англійська проза» є однією із нормативних дисциплін зі спеціальності 035 «Філологія» освітньо-професійної програми рівня бакалавр («Зарубіжна література та теорія літератури»), яка викладається у 7 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

2. Мета навчальної дисципліни:

Мета навчальної дисципліни «Сучасна англійська проза» є формування у студентів цілісного уявлення про те, як складалася англійська література XX-XXI ст., створити цілісне уявлення про розвиток літератури Англії як складової частини менталітету англійців, їхньої культурної і мовної картини світу, ознайомити із характерними особливостями сучасної англійської прози; розглянути вагомі творчі здобутки англійських письменників XX-XXI століть і їхнє значення для літератури Англії в цілому.

3. Завдання

Загальні компетенції

ЗК-4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності

ФК-5. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

ФК-6. Здатність використовувати у професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК-8. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації літературних, фольклорних фактів.

ФК-9. Розуміння специфіки літературного процесу Західної Європи та Північної Америки.

ФК-12. Володіння методами наукового аналізу і структурування теоретичного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів та методичних засобів.

ФК-13. Уміння аналізувати ідейно-художній зміст літературних творів і творчості письменників у контексті актуальних вимог сучасного літературознавства.

ФК-15. Уміння робити відповідні висновки на основі аналізу конкретних наукових досліджень, літературних творів, беручи до уваги різні наукові погляди та літературні і мовознавчі явища.

4. Пререквізити. Вивчення даної дисципліни базується на знанні студентів предметів, які вивчалися на 1, 2, та 3 курсах, як «Історія зарубіжної літератури» (від античності до нового часу), «Всесвітня історія», «Філософія».

5. Результати навчання

знати:

ПРН-9. Знати дефініції методу, методологічного підходу, методології та методики аналізу та компетентно оперувати літературознавчими та лінгвістичними методами й методологічними підходами.

ПРН-13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН-20. Знати історію рецепції авторського тексту від доби, у яку він був написаний, до сучасності, вплив твору на літературу наступних поколінь, інтерпретацію його іншими видами мистецтва, вільно користуючись системою знань з історії зарубіжної літератури.

вміти:

ПРН-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН-3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН-6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-22. Робити ґрунтовний аналіз та давати компетентну оцінку новим явищам зарубіжної літератури з виділенням та компетентним аналізом найбільш вартісних та знакових художніх зразків.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	4	120	15	30			69	6	залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Розвиток англійської літератури у першій половині XX ст.	10	1		3	0,6	6,8						
Тема 2. Особливості британської післявоєнної літератури (друга половина XX ст. - XXI ст.)	10	1		3	0,6	6,8						
Тема 3. Художня біографія у творчості	10	2		3	0,6	6,8						

П. Акройда												
Тема 4. Новелістика Анджели Картер: осмислення феміністичної ідеї через рімейкування класичних сюжетів.	10	2		3	0,6	6,8						
Тема 5. Специфіка діалогізму феміністичної новелістики Доріс Лессінг.	10	1		3	0,6	6,8						
Разом за змістовим модулем 1	50	7	15		3	34						
	Змістовий модуль 2.											
Тема 1. Творчий доробок К. Вілсона	11	1	2		0,5	5						
Тема 2. Художня специфіка новелістики Антонії Байетт в аспекті кризи жіночої ідентичності.	11	1	2		0,5	6						
Тема 3. Феномен Айріс Мердок в контексті англійської літератури Другої половини XX століття.	12	1	3		0,5	6						
Тема 4. Інтернаціоналізація британської літератури: творчість С. Рушді, К. Ішігуро	12	2	3		0,5	6						
Тема 5. Сучасна англійська драма за Т. Стоппардом та Г. Пінтером	12	2	3		0,5	6						
Тема 6. Жанр фантастики крізь призму творчості Н. Геймана	12	2	2		0,5	6						
Разом за змістовим	70	8	15		3	35						

модулем 2												
Усього годин	120	15	30		6	69						

3.2.1. Теми практичних занять

№	Назва теми
1.	Огляд британської літератури першої половини XX ст. Аналіз основних тенденцій.
2.	Післявоєнна англійська література (друга половина XX ст. - XXI ст.)
3.	Аналіз роману П. Акройда «Заповіт Оскара Уайльда»
4.	Інтерпретаційні казкові моделі гендерних ситуацій у новелах Анджели Картер «Господиня будинку кохання», «Снігуронька», «Лісовий Цар».
5.	Притчева природа малої прози Доріс Лессінг у збірці «Бабусі»
6.	Колі Вілсон «Паразити свідомості»
7.	Латентна присутність гендерної проблематики у прозі Айріс Мердок
8.	Художня реалізація категорії абсурду в ранній творчості Айріс Мердок
9.	Інтернаціоналістичні аспекти в британській літературі: С. Рушді «Сором», К. Ішігуро «Залишок дня»
10.	Особливості драматичних текстів Тома Стоппарда «Розенкранц і Гільденстєрн мертві», Гарольда Пінтера «День народження»
11.	Фантастичні твори Ніла Геймана «Скандинавські боги», Кораліна»

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Опрацювання статей.
2	Підготовка опорного конспекту.
3	Ведення читацьких щоденників (фіксація проаналізованих текстів).
4	Усний переказ прочитаних текстів.

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1.	Екзистенціалізм в англійській літературі 50-60-х років XX століття
2.	Художня реалізація категорії абсурду в ранній творчості Айріс Мердок
2.	Творчість Джона Фаулза. Детективна новела «Загадка»
3.	Концепція людської особистості в романі Уільяма Голдінга «Повелитель мух». Екстремальна ситуація як тест для героїв
4.	Ознайомитися з творчістю Ентоні Берджеса («Механічний апельсин»)
5.	Особливості творчого доробку Фей Уелдона
6.	Класифікація романів Грема Гріна. Проблема морального вибору в малій прозі автора.

7.	Брейн Джон «Шлях наверх»
8.	Проблема визначення творчого методу Мюріел Спарк. Роман «Міс Джин Броді у розквіті років»
9.	Творчий і життєвий шлях стівена Фрая
10.	Огляд британської постколоніальної літератури останніх десятиліть XX-початку XXI століть
11.	Соціальна новела Алана Сілітоу

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (залікова робота)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	5	6	5	6	6	5	6	5	5	6		

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Бредбері М. Британський роман нового часу / пер. з англ. Віктор Дмитрук Львів: Кальварія, 2011. 480 с.
2. Бурцев А. А. Английский рассказ, конец XIX – начало XX в.: проблемы типологии и поэтики/ Иркутск : Изд-во Иркутского ун-та, 1991. 335 с.
3. Джумайло О. А. Английский исповедально–философский роман 1980 – 2000/ Ростов–н/Д. : бзд-во Южного Федерального университета, 2011. 318 с.
4. Броуди К. Обзор английской и американской литературы (на англ. яз.). Москва: Айрис-Пресс, 2003. 400 с.
5. Позднякова Л.Р. История английской и американской литературы. Ростов н/Д: Феникс, 2002. 320 с.
6. Бушманова Н. И. Английский модернизм: психологическая проза. Ярославль, 1993. 119 с.
7. *Ивашева В. В. Литература Великобритании XX века.* Москва: Высш. Шк., 1984. 486 с.
8. Путеводитель по английской литературе / под. ред. М. Дрэббл и Дж. Стрингер ; пер. с англ. : Москва : Радуга, 2003. 928 с.
9. Шестаков В. П. Английская литература и английский национальный. Санкт-Петербург: Нестор-История, 2010. 312 с.

5.2. Допоміжна

1. Байетт А. С. Два ссе. *Иностранная литература.* 2006. № 1. С. 242–255.
2. Авраменко С. Р. До питання про гендерну літературу. *Гуманітарний вісник.* 2009. Вип. 13 : С. 8–12.
3. Байетт А. Зачем нам нужно искусство? Интервью с английской писательницей Антонией Байетт. *Частный корреспондент.* 2010. 18 янв. URL: http://www.chaskor.ru/article/antoniya_bajett_zachem_nam_nuzhno_iskusstvo_14098.
4. *Вулф В. Власний простір* / пер. Я. Чердаклі. Київ: Альтернативи, 1999. 111 с.
5. Жигалов Н. И. Современная история Великобритании (1945-1975). Москва: Высш. школа, 1978. 192 с.
6. Красавченко Т. Картер Анджела / Татьяна Красавченко. *Энциклопедический словарь английской литературы XX века.* Москва: Наука, 2005. С. 185–188.
7. Лабутина Т. Л. Английская революция и феминизм. *Переходные эпохи в социальном измерении: История и современность* / отв. ред. В. Л. Мальков; Ин-т всеобщей истории. Москва: Наука, 2002. С. 153–172.
8. Павличко С. Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великобританії. *Зарубіжна література: Дослідж. та критичні статті.* Київ: Основи, 2001. С. 271–391.
9. Подкоритова О. П. Філософсько-ідеологічні засади творчості Доріс Лессінг: пошуки ідеалу. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка.* 2009. Вип. 46. С. 175–179.

10. Скороденко В. Английская новелла XX века : пер.с англ. / сост. и вступ. ст., В. Скороденко ; оформление Ю. Копылова. Москва : Худож. лит., 1981. 639 с.
11. Скуратовская Л. Проза М. Спарк и притча. *Від бароко до постмодернізму* : зб. наук. пр. 2008. Вип. XII. С. 129–134.
12. Храброва Г. М. Поступ феміністичних ідей та його відображення в літературі (від Античності до Романтизму). *Гуманітарні науки* . 2008. № 4. С. 14–19.
13. Шпиталь А. Доріс Лессінг. *Слово і час*. 2009. № 10. С. 22–25.
14. Висоцька Н. О. Лорейн Хенсбері, С'юзен-Лорі Паркс, Анна Дівір Сміт: три модули драматургічного письма. *Жіночі голоси в літературному дискурсі XX ст. : матеріали до спецкурсу*. 2008. С. 71–111.
15. Картер А. Кровавая комната. *Кровавая комната*. Москва: Эксмо ; Санкт-Петербург: Домино, 2005. С. 1–25.
16. Картер А. Лесной цар. *Кровавая комната*. Москва: Эксмо ; Санкт-Петербург: Домино, 2005. С. 54–59.
17. Картер А. Снегурочка. *Кровавая комната*. Москва: Эксмо ; Санкт-Петербург: Домино, 2005. С. 59.
18. Картер А. Хозяйка дома любви. *Кровавая комната*. Москва: Эксмо ; Санкт-Петербург: Домино, 2005. С. 59–69.

6. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечний світ України. URL: www.ukrlidword.riev.ua/
2. Буквоїд: електронна бібліотека. URL: <http://bukvoid.com.ua/library/>
3. Класична література. URL: www.pysar.tripod.com/
4. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць). URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
5. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Світ літератури. URL: <http://svitliteraturu.com/>
7. Сучасна поезія світу, критичні матеріали про літераторів. URL: www.poetryclub.com.ua/